

Activiteitenplan Soortbescherming

Varenlaan 25, Ermelo

Activiteitenplan Soortbescherming

Varenlaan 25, Ermelo

Opdrachtgever:	Siers	Projectnummer:	2025-0447
Datum:	16 februari 2026	Versie:	1

[redacted]
Ecoloog
[redacted]@lycens.nl
M 06 [redacted]

[redacted]
Projectleider Ecologie
[redacted]@lycens.nl
M 06 [redacted]

De vermelde medewerkers in deze rapportage zijn akkoord met openbaring van zijn of haar persoonsgegevens in het kader van de AVG-privacywetgeving.

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

1.1 Aanleiding 4

2 De ontwikkeling 5

2.1 Plangebied 5
2.2 Voorgenomen activiteiten 6
2.3 Onderzoeksgebied 7
2.4 Planning en periode omgevingsvergunning 7

3 Het onderzoek 8

4 Belang, doel en alternatieven 9

4.1 Belang 9
4.2 Doel ontwikkeling en motivatie van belangen 9
4.3 Alternatieven 9

5 Verbodsbepalingen 10

6 Effecten 11

7 Gunstige staat van instandhouding 12

7.1 Hazelworm 12
7.2 Zorgvuldig handelen 12

8 Maatregelen 13

8.1 Ecologisch werkprotocol 13
8.2 Doel maatregelen 14
8.3 Monitoring 14

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn concrete plannen voor de realisatie van een middenspanningstation (MSR) aan de varenlaan 25, Ermelo (Gelderland). Als gevolg van deze voorgenomen activiteiten kon op voorhand niet uitgesloten worden dat de Omgevingswet overtreden werd. Daarom is Lycens B.V. gevraagd om de wettelijke consequenties van voorgenomen activiteiten in het kader van de Omgevingswet in beeld te brengen. Door het rooien van begroeiing worden mogelijk vaste rust- en voortplantingsplaatsen van de hazelworm vernield.

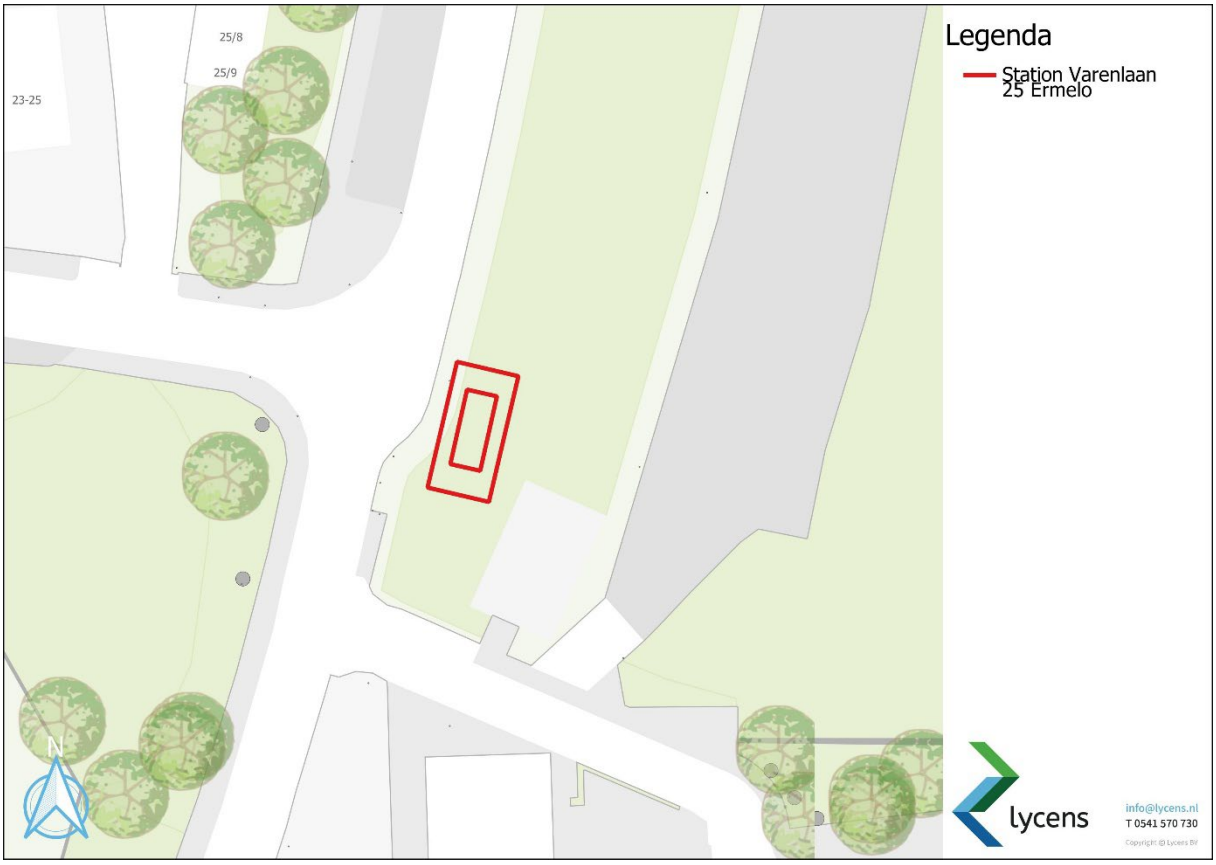
In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op het plangebied en de voorgenomen activiteiten van het project. Hoofdstuk 3 beschrijft de methode van de habitatbeoordeling. In hoofdstuk 4 worden de belangen, doelen en alternatieven gemotiveerd. De verbodsbepalingen worden in hoofdstuk 5 beschreven. In hoofdstuk 6 worden de effecten van de voorgenomen activiteiten beschreven. De gunstige staat van instandhouding van de soort komen in hoofdstuk 7 aan bod. In hoofdstuk 8 komen de te treffen maatregelen aan bod met daarin het ecologisch werkprotocol, doel en effectiviteit van de maatregelen en de monitoring hiervan.

2 De ontwikkeling

2.1 Plangebied

Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Varenlaan 25 te Ermelo. De locatie ligt in een groenstrook tussen een openbare weg en de parkeerplaats van het Uitvaartcentrum De Varenhof. In Figuur 1 wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.

Figuur 1: Globale ligging van het plangebied

Beschrijving

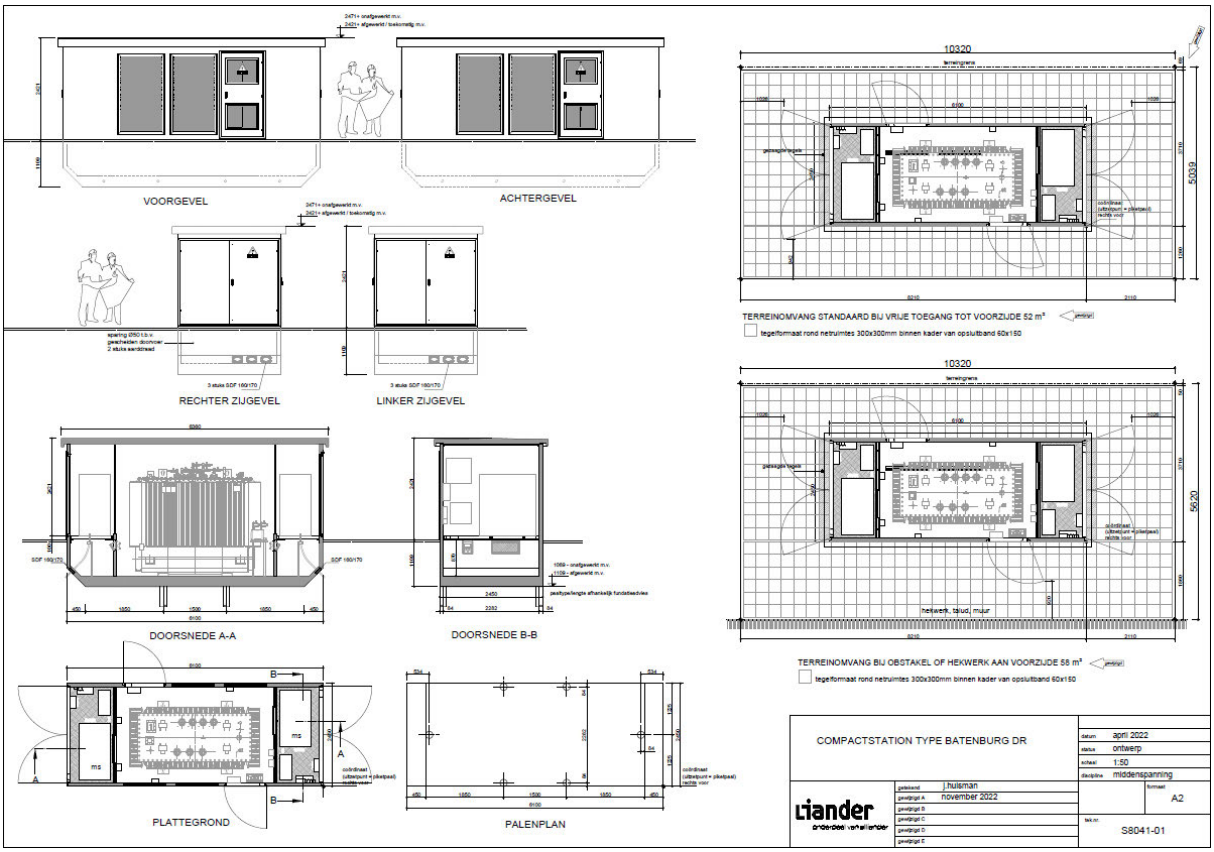
Het plangebied bestaat uit een gedeelte van een groenstrook. De bomen bestaan voornamelijk uit beuken. In Figuur 2 wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Figuur 2: Begrenzing van het plangebied

2.2 Voorgenomen activiteiten

Initiatiefnemer is voornemens op de 5 locaties een MSR te bouwen van ruwweg 2,5 bij 6 meter. Om hier ruimte voor te maken dient de vegetatie te worden gerooid en worden enkele bomen gekapt. Figuur 3 geeft het wenselijke eindbeeld weer.

Figuur 3: Verbeelding van een Compactstation type Batenburg DR

2.3 Onderzoeksgebied

In voorliggend geval grenst het plangebied aan bosgebied. Mogelijk worden diersoorten verstoord buiten het plangebied als gevolg van voorgenomen activiteiten. Als buffer wordt de beplanting binnen tien meter buiten het plangebied toegepast. Indien in het vervolg gesproken wordt over onderzoeksgebied dan wordt het plangebied inclusief buffer bedoelt.

2.4 Planning en periode omgevingsvergunning

De start van uitvoering wordt in het laatste kwartaal van 2026 verwacht, buiten de kwetsbare periode van de hazelworm (minst kwetsbare periode: september-oktober). In deze periode wordt het groen verwijdert waardoor het ongeschikt is voor deze soorten om hier een verblijfplaats te bezetten. De totale duur van deze werkzaamheden bedragen ca. een half jaar. De looptijd van de omgevingsvergunning zal derhalve voor de periode van 2 jaar moeten gelden (inclusief eventuele onvoorziene uitloop).

3 Het onderzoek

Bureauonderzoek

Voor het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en indien beschikbaar regionale verspreidingsinformatie.

> Uit landelijke verspreidingsinformatie uit atlassen en op basis van de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF) moet blijken of binnen/nabij het onderzoeksgebied in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen.

Leefgebied

Hazelworm habitatbeoordeling

Binnen het onderzoeksgebied is potentieel leefgebied van de hazelworm aanwezig in de vorm van een beukenbos met dikke strooisel laag op de grond en aan de rand een onderbegroeiing van bramen (figuur 4). Er wordt circa 52 m2 geschikt leefgebied gerooid. Het te rooien groen is van goede kwaliteit als verblijfplaats door de dichtheid van de begroeiing.

Figuur 4: Potentieel leefgebied Hazelworm

4 Belang, doel en alternatieven

4.1 Belang

Omgevingsvergunningen kunnen alleen verleend worden als de handeling wordt uitgevoerd overeenkomstig een wettelijk belang. De belangen verschillen per beschermingsregime.

Wettelijk belang hazelworm

Voor de hazelworm wordt een beroep gedaan op het volgende wettelijk belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

4.2 Doel ontwikkeling en motivatie van belangen

Hazelworm

Een aansluiting op een betrouwbaar elektriciteitsnet wordt in Nederland gezien als een primaire levensbehoefte waardoor de leveringszekerheid gewaarborgd moet worden. Om de woningen en bedrijven in de omgeving Ermelo te voorzien van stroom is een uitbreiding van het stroomnet noodzakelijk. Indien dergelijke werkzaamheden niet uitgevoerd worden kunnen verschillende ontwikkelingen zoals de aansluiting op duurzame(ere) energiebronnen niet uitgevoerd worden. Om aan de energie transitie te voldoen de een betrouwbare energievoorziening te waarborgen dienen voorgenomen werkzaamheden uitgevoerd te worden.

4.3 Alternatieven

Alternatieve locatie

Alle mogelijke locaties voor het plaatsen van de middenspanningstations zijn zorgvuldig afgestemd op alle omgevingsaspecten en in samenspraak met de gemeente. De gekozen locaties hebben een zo laagmogelijke impact op alle aspecten.

Alternatieve inrichting

De middenspanningstations dienen in de gebruiksfase rondom toegankelijk te zijn waardoor hier rondom bestrating wordt aangelegd. De werkterreinen worden zo ingericht zodat zo veel mogelijk bomen en struweel behouden blijven om de impact tot een minimum te beperken.

Alternatieve werkwijze en planning

De werkzaamheden in het onderzoeksgebied zijn zorgvuldig op het zoveel mogelijk voorkomen van vernieling van een bezette nestplaatsen. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de hazelworm. Opdrachtgever, uitvoerder en ecoloog hebben uitvoerig overleg gevoerd om het effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde dieren in het plangebied, tot een minimum terug te brengen.

5 Verbodsbepalingen

Er wordt een rust- en voortplantingsplaats van de hazelworm vernield. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt tot overtreding van de volgende bepalingen:

Hazelworm

Werkzaamheden leiden tot overtreding van het beschermingsregime soorten van de Overige soorten (hoofdstuk 11 paragraaf 54 Bal).

- Art. 11.54 lid 1b (Bal). Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren opzettelijk te beschadigen of vernielen.

Door het rooien van de vegetatie wordt de vaste rust- en voortplantingsplaats van de hazelworm permanent vernield.

6 Effecten

Hazelworm

Effect kwaliteit

Door het rooien van de vegetatie wordt de kwaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats van de hazelworm aangetast.

Door vervangende voorzieningen te treffen zoals het aanleggen van een takkenril en het realiseren van dekkend groen als duurzame vaste rustplaats, neemt de kwaliteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats mogelijk toe.

Effect kwantiteit

Door het rooien van de vegetatie wordt de kwantiteit van de vaste rust- en voortplantingsplaats van de hazelworm negatief beïnvloed.

Door een vervangende een takkenril en een minimaal hetzelfde oppervlakte dekkend groen aan te brengen, neemt de kwantiteit van het aantal rust- en/of voortplantingsplaatsen toe, ten opzichte van de huidige situatie.

Cumulatie effecten

Er is geen sprake van cumulatie van negatieve effecten. Met uitzondering van de voorgenomen activiteiten vinden er géén activiteiten plaats die een negatief effect op de aangetroffen waarden hebben.

7 Gunstige staat van instandhouding

7.1 Hazelworm

Staat van instandhouding

De hazelworm staat op de Nederlandse rode lijst vermeld als “thans niet bedreigd” en de trend laat de afgelopen 12 jaar een matige toename zien. Hazelwormen leiden een verborgen leven. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond. De hazelworm heeft een voorkeur voor enigszins vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden. De soort komt voor in open bossen, bosranden, heide, houtwallen, struwelen, spoor- en wegbermen, kalkgraslanden, vestingwerken, steenhopen, ruderale plaatsen en tuinen. De meeste waarnemingen komen uit bos- en heideterreinen (RAVON, z.d.).

Afbreuk gunstige staat instandhouding

Als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats van de hazelworm vernield. Als gevolg van het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen, is er geen aanleiding te veronderstellen dat het territorium verlaten wordt. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de hazelworm.

Afbreuk gunstige staat instandhouding

Als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats van een vleermuis vernield. Als gevolg van het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen, is er geen aanleiding te veronderstellen dat het territorium verlaten wordt. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis.

7.2 Zorgvuldig handelen

Tijdens de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de specifieke zorgplicht. Er worden bijvoorbeeld geen werkzaamheden gestart tijdens de kwetsbare periode van de soorten. Daarnaast worden handelingen achterwege gelaten of extra maatregelen genomen om te voorkomen dat door de te nemen werkzaamheden nadelige effecten op flora en fauna worden veroorzaakt. Maatregelen worden in een ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Tijdens de werkzaamheden is er sprake van ecologische begeleiding en staat een ter zake kundige altijd paraat voor vragen en onvoorziene situaties.

8 Maatregelen

8.1 Ecologisch werkprotocol

Alle te nemen maatregelen zijn in onderstaand ecologisch werkprotocol samengevat. Dit protocol is tijdens de werkzaamheden op de locatie aanwezig en onder betrokken medewerkers bekend. Ook eventuele aanvullende voorwaarden uit de omgevingsvergunning worden hierin meegenomen.

Werkbare periode-werktijdstip

- U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de seizoensactiviteiten van de voorkomende soort. De in dit protocol genoemde werkbare periodes kunnen door seizoensvariaties, weersomstandigheden en de aard van de werkzaamheden langer dan wel korter zijn. De per maatregel genoemde werkbare periode kan alleen door de begeleidend ecoloog aangepast worden.
- Werkzaamheden dienen overdag plaats te vinden, na zonsopkomst en voor zonsondergang.
- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient de ecoloog te beoordelen of de periode geschikt is om in te werken.

Administratieve voorwaarden

- De omgevingsvergunning is slechts voor de hazelworm voor de beschreven verboden handelingen geldig.
- De omgevingsvergunning geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze afwijzing zelf niet anders is aangegeven.
- Omgevingsvergunninghouder dient onverwijld contact op te nemen met bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als benoemd in bovenstaand punt plaatsvinden.
- Deze omgevingsvergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de houder of in opdracht van de houder handelende (rechts)persoon. De houder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze omgevingsvergunning.
- Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze omgevingsvergunning en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- Aanspreekpunt in het kader van de omgevingsvergunning is Provincie Gelderland.
- De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige.
- De genomen maatregelen worden gemonitord.

Algemene voorwaarden tot het werk

- Alle werkzaamheden en aanvoerroutes zullen aanvankelijk zoveel mogelijk plaatsvinden via de bestaande wegen.
- De werkzaamheden als geheel moeten een zo beperkt mogelijk effect hebben op flora- en faunasoorten. Dit betekent dat betreden van het terrein tot een minimum beperkt moet blijven. Daarnaast dient men het werkterrein in oppervlakte tot een minimum terug te brengen.
- In onvoorziene situaties met betrekking tot het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten moet altijd direct in overleg worden getreden met de toezichthouder en contact opgenomen worden met de begeleidend ecoloog.
- Het uitvoerend personeel is naar vermogen alert op de aanwezigheid van niet aangeduide zwaarder beschermde soorten.
- De begeleidende ecoloog heeft de mogelijkheid bij gevaar voor schade aan beschermde soorten, werkzaamheden zo nodig stil te leggen.
- De begeleidend ecoloog houdt van alle uit te voeren werkzaamheden, in relatie tot ecologie, een logboek bij. Deze moet aanwezig zin op locatie.

8.1.1 Specifieke voorwaarden hazelworm

Kwetsbare periode en ongeschikt maken

- Er worden specifieke maatregelen getroffen t.b.v. hazelworm buiten de kwetsbare periode; dat is de periode september – oktober. De kwetsbare periode is de periode november-augustus;
- Het rooien van vegetatie dient buiten de kwetsbare periode van de hazelworm uitgevoerd te worden om het plangebied ongeschikt te maken. De vegetatie dient kort te worden gehouden waardoor het plangebied ongeschikt blijft tot het afronden van de werkzaamheden. De werkzaamheden dienen handmatig en stapvoets in noordelijke richting uitgevoerd te worden, zodat dieren kunnen vluchten richting het dekkende groen ten noorden van het onderzoeksgebied.

Mitigerende maatregelen hazelworm

- Voor de compensatie van het leefgebied dient leefgebied van een vergelijkbaar of betere kwaliteit te worden teruggebracht in de nieuwe situatie;
- Gezien de grote hoeveelheid geschikt groen in de directe omgeving van het middenspanningsstation, en de ligging tussen een openbare weg en begraafplaats, is er geen ruimte om nieuw groen aan te planten. Het te verwijderen groen blijft binnen het onderzoeksgebied en ter compensatie wordt er een takkenril aangelegd waardoor er meer dekking en dood hout voor de hazelworm ontstaat.
- Er wordt circa 52 m^2 aan groen verwijdert. Met de stammen, takken en blad die hierbij vrijkomen wordt een takkenril geplaatst bij voldoende dekking. Deze takkenril geeft dekking aan de hazelwormen, en hierdoor komt er dood hout beschikbaar. De aanleg van de takkentil wordt uitgevoerd op basis van Stichting Landschapsbeheer Gelderland en de beheerwijzer (Westra, Kuiters, 2018):
  - Een takkenril leg je aan door een dubbele rij palen in de grond te zetten en de ruimte ertussen op te vullen met stammen, takken, bladeren en ander snoeimateriaal (in de lengte gestapeld);
  - De takkenril dient een onderlaag van dikkere stammen (10-15 centimeter diameter) te hebben en minimaal 1 meter hoog en minimaal 1 meter breed te zijn;
  - De takkenril wordt gerealiseerd in de omgeving/ groenstrook bij het trafohuisje.

8.2 Doel maatregelen

Met de voorgenomen maatregelen wordt voorkomen dat de (lokale) gunstige staat van instandhouding van beschermde soorten in het geding komen. Daarnaast worden de maatregelen uitgevoerd in het kader van zorgvuldig handelen (zorgplicht).

8.3 Monitoring

Gedurende het project is een begeleidend ecoloog beschikbaar. De inspanning die hiervoor noodzakelijk is afhankelijk van de werkzaamheden en de fase waarin het project zich begeeft. De begeleidend ecoloog staat altijd paraat voor onvoorziene situaties.

Maatregelen vanuit ecologie moeten gemonitord worden. De begeleidend ecoloog is verantwoordelijk voor de uitvoering hiervan en stelt een logboek op. Deze is altijd op locatie aanwezig. Bij onvoorziene situaties, bijvoorbeeld bij het onverwacht aantreffen van nieuwe soorten, wordt beoordeeld of, en hoe negatieve effecten te voorkomen zijn. Gevolgen hiervan kunnen zijn dat er een aangepaste of alternatieve werkwijze nodig is, opnieuw een omgevingsvergunning van de Omgevingswet aangevraagd moeten worden, maar ook dat werkzaamheden zolang stilgelegd moeten worden om schade aan beschermde soorten te voorkomen. De begeleidend ecoloog heeft hiertoe de mogelijkheid, maar zal vanuit een pragmatische instelling zoeken naar mogelijkheden om binnen de kaders van vigerende wet- en regelgeving werkzaamheden door te kunnen laten gaan.